

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
SALGÓTARJÁN
Salgó-a. 431. sz.

Felelős szerk.:
Korom György.

A MUNKÁ

Előfizetési árak:
Negyedévre 900 K.
Éves szám 80 K.

Megjelenik minden
szombaton.

Társadalmi és politikai hetilap.

A társadalmi kérdéshez.

Mióta az anyagelvű marxista szociáldemokrácia belső mivoltának, alapelveinek természetes folyamánként a bolsevizmushoz címzett örülte fejlődött, a józan munkásság nagy tömegekben látta be, hogy gazdasági és társadalmi helyzetének javulása nem ezen az uton keresendő. A munkásság kisebb, de értékesebb részének megadott az a tisztánlátás, — nemcsak a forradalmak tanulságaként, de az események rugóinak szemléléséből is, — hogy nem vehetik komolyan azt a kókler világmegváltást, nem tekintelhet mélyrehatónak és őszintének azt a munkáspolitikát, mely mai vezetőségének összetételében, szervezetében nem más mint szédületesen raffindlt exponense a munkásérdekek legkonokabb ellenségének, a rebachra dolgozó kapitalizmusnak. Meggyőződésünk, hogy ezek a józanul látó munkásságok megsokszorozódtak volna, sőt a humbugszocializmus európa-szerte leüldözöbán levő napja nagyban közeledett volna egy igazabb világnézetben alapuló társadalmi és gazdasági rend sziklabástyái mögé való lebukáshoz, ha a szabdközműves és kereszténytelen világfelfogástól inspirált békefércművek le nem rakták volna alapjait egy szerencsétlen politikai, társadalmi és gazdasági dezorganizációnak, melynek átkait nyögi mindenütt az emberiségnek éppen legértékesebb része, a dolgozók társadalmá.

Ezt az indus páriává degradált társadalmat aztán könnyű az elégedetlenség szitásával lázban tartani s odadobott morzsákkal a további küzdelemre doppingolni és végeredményében örögién kieszelt módon a destrukció és plutokracia kezés igavonójává álljaitani.

Ha nyomasztó és sivár jelenünkön tündünk, az öllik szemünkbe, hogy a békeimperetivuszok által teremtett áldatlan politikai és gazdasági helyzetek mindenütt azokat a rétegeket sújtják és öllik fel, melyek faji-vallási és történelmi tradícióik alapján az immár kétezeréves európai keresztény kultúra gyökérzetéből hajtottak ki és — oh csodálatos véletlen — soha nem álmódott jólétre emelték minden kuznis-politikai céció ellenére azokat, kik a fenntisztelt világnézettel szöges ellenlétben állanak, de valahogy nagyon is rokon szelleműek a lítkosan szervezett világkapitalizmustól és világszabdközművességtől inspirált és létrehozott békeparancsok szerzőivel.

Elmondhatjuk az Irással, hogy „non est pax impiis”, nem lehet békét alkotni Isten nélkül, vagyis az Isten eszméjéből folyó őszinte szeretet, igazságosság és méltányosság nélkül. E fenséges eszmék, e világnézetek természetszerűleg szükségesek minden igaz békéhez. Innen érthető, hogy a trianoni, versaillesi és egyéb békefércművek szatócsai mintegy sértő szándékossággal miért

rekesztették ki a tárgyalásokból a 300 millió hívót számláló nemzetközi nagyhatalmat, a pápát? Miért? Mert veszélyeztette volna fekete lelküket ennek az embernek fehér talárjánál is ragyogóbb magas erkölcsisége.

Mi úgy érezzük, hogy a békék „áldásai”-ként ránk szakadó nyomor, gazdasági és politikai kósz, kulturális visszacsésés arról győznek meg bennünket, hogy tulajdonképen egy nagyszabású, lelkiismeretlen játéknak, egy világmításnak a szerencsétlen szenvedő alanyai vagyunk. Hogy a társadalmak biztos alapját nyújtó nagy keresztény gondolatok: a szeretet, igazságosság, békülékenység, mérséklet, a munka és munkások megbecsülése az elkereszténytelenedett, vagy idegen érdekek bérencévé súlygedt világváncsok kezén elsikkadtak. Megingathatlan meggyőződésünk, hogy emberi jólét, társadalmi béke, konszolidáció, munkásproblémák zökkenésektől, forradalmaktól és terrortól mentes megoldása csak úgy lehetségesek, ha a keresztény társadalmakat mindenütt a keresztény világfelfogás egyedül komoly, egyedül szilárd, igaz, egyedül becsületes szellemében fogják irányítani az ifjuság nevelésében, a kultúra minden ágában, a gazdasági élet egész berendezésében és pedig nem kurzus-keresztények, érdekeemberek, hanem a lelkük mélyeig nemes, nagy krisztusi emberek.

Vajjon álm-e ez? Nem álm, de nagy nehéz ideál, mely felé minden becsületes embernek, minden társadalmi tényezőnek, minden kis szavazópolgárnak, minden dolgozónak a multak tanulságaitól megkomolyodott lélekkel éppen az emberiség és a jövő fejlődés jól felfogott érdekében öntudatosan törekedni kell.

Ha tudatára ébredünk valamennyien egymásraultságnaknak, szociális lény mivoltunknak, melynél fogva az egyesek boldogsága a köznek ereje és viszont. Hogy tulajdonképen sem osztályokat, sem nemzeteket nem lehet sokáig büntetlenül elnyomni, fejlődésében akadályozni, nélkül, hogy ez az egész társadalomra káros visszahatással ne lenne.

A szilárd, biztos berendezkedés alapelvei a kereszténység örök igazságaiban teljesen készen, kifejtve előttünk állanak, csak a kezünket kell értük kinyujtanunk, helyesebben, a szívünket kell megnyitnunk előttük. Vissza kell vezetni a társadalmat, a családi élet szentségét, az értetlen ifjuság nevelését, a szolid kereskedelmét, a becsületes termelést, a munkáskérdéseket, az egész modern műveltséget a keresztény életfelfogás bázisaira. Ekkor az az ideál, ha nem is elérve, de férfias küzdelmek, családások és remények árán megközelítve lesz s majd ránk, vagy utódainkra felvirrad az a jobb kor, „mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.”

—r—n.

Vitéz Tóth Sándor.

Vitézzé ütött a Nagur egy államrendőr számvivót. Háromszor csapott le kardjával a Hadúr Tóth Sándor vállára, hogy a harctéren tanusított bátorsága elismerésedl a vitézi szék tagjai sorába iktassa. 52 hónapi harctéri szolgálai, a kétszeri nagy ezüst, kétszeri kis ezüst, 2 dicséző oklevél és a sebesülési érem ama kitüntetések, amelyek alapján Tóth Sándor számvevő elnyerte a vitézi előnevet. S az, akit ma a legelső magyar méltónak talált arra, hogy ama nagygon kevesek közé beiktassa, akik nemcsak rettenhetetlen bátorságukkal, hanem vérük hullásával is szolgálták hazájuk szent ügyét, egy újabb erősebb kapcsolás lett az integer, keresztény Magyarország felesküdtött harcosává.

Képzetelem visszazáll a világháború borzalmas időszakába. S látom a mi drága magyar fiainkat, a vértanukat, a szenvedőket, akik megkövesedett arccal, fásult tekintettel, fáradságtól vonagló testtel, de szívükben magasra lobogó hazaszeretettel védik hazájukat. S látom a mi magyar katonáinkat, akik ágyútűzben, srappellesőben, gránátviharban rohannak előre, hogy tűz- és vérkeresztységben rójják le a hazaszeretet fenséges és magasztos adóját. S látom a bukás szörnyű tragikumát, amikor a harcterek hőroszai, keserű érzéssel eltelve teszik le a fegyvert, hogy összeszorított ököllel, daccal eltelve, némán és tehetetlenül nézzék szeretett hazájuk szétdarabolását. S a kéz, amely fegyverrel üzte a haza ellenségeit, most könnyet morzsol szét szemekében, látva a ma, a vigasztalan jelen sivár, vigasztalan képét.

De én mégis remélek. Remélek a jobb idő fordulásában, hazám sorsának javulásában. Reményem, hogy az a sok kiömlött drága magyar vér, megtermékenyítette az érzésben elvált sziveket. Reményem, hogy az új harcra hívó riadója széttepi azt a papírrongyot, amelyet trianoni békének neveznek s szétdarabolt, szétört magyar címer helyett újra a hármás halom, négy folyós pajzs fog hazánk új címere lenni. S én bízom Magyarország dicső feltámadásában, amely fényben, gazdaságban s hazaszeretletben, fényesebb, ragyogóbb, dicsőbb lesz a régi Magyarországnál is. S hiszem azt is, hogy a vitézi szék tagjai, újra azzal a lobogó hazaszeretettel s ha kell újra nemes vérük hullásával fogják kivívni azt a magasztos célt, amely Szt. István koronájának országait újra a második évezredet betöltő fényben, erőben s öntudatban fogja az integer, oszthatatlan, keresztény Magyarország egyesíteni.

E fájdalmas, de a jobb jövőben reménykedő érzéssel s szeretettel köszöntöm Önt: Vitéz Tóth Sándor.

Kuster Lajos.

Vajjon mikor?

Olyan valamire akarjuk felhívni az illetékesek figyelmét, miről szt. Pál apostol azt mondja: „nec nominetur in vobis... ne is említették közöttek.” A város közepén, a legforgalmasabb utvonaj mellett szerénytelenkedik két ház, melyet a keresztény társadalom mint nyílt sebet és vak fekélyt csak a nagyobb bajok elkerülése miatt tűr meg. De ha tűri is, iparkodik azt az ifjuság nevelése, az erkölcs és a józólés érdekében eldugni, nehogy a nemes családi és polgári hajlékokkal egy vonalban a tisztességnek

vagy befogadottságnak egy halvány árnyalata nyugtassa meg az erkölcsi halottak nem épen finom lelkiismeretét.

Hisszük, hogy városunk minden nemesre reagáló agilis vezetősége megértéssel lesz kívánságunk iránt és minél előbb eltüntet a világosság elől a bűnök és erkölcsi tévelygésnek ezen rúg tanúját.

Még valamit! Arról értesültünk, hogy a fenttisztelet disznók társaságában hasonló értékű „férfiak” a temető árnyas helyein cigányzene mellett szoktak mulatozni. Ez is lehetséges? Hát instálom, hol van a kir. államrendőrség? Hol a kutyák korbács? Tessék csak egész bátran használni! Itt erkölcsi nevelés úgy is kárbavesztett fáradság. Nyakuk közé egy keményt!

A mi piacunk.

Künt járok a piacon. A megélhetésökötta körülmények hozták magukkal, hogy a többi férjram sorsában osztozkodjam, midőn ránk ferjekre sózták a piaci bevasárlást, azzal a bölcs asszonyi logikával gondolkodván: „Ti csak járjátok a piacot, a vásárlással járó tömérdek pénzt adjatok csak, a rengeteg mérget nyeljétek csak, mi, gazdasszonyok majd megfőzzük s feltálaljuk, hogy a sok rossz közül valami csekély jóban is legyen részetek.

A ma piaca a háboru okozta konjunktúra bőrzéje kicsinyített kiadásban. Elszomorító, hogy a hirtelen meggazdagodni vágyás kapzsisága mennyire kiölte az emberekből az egymason segíteni kívánás szent érzését. Talán sohasem tombolt az egoizmus örülete jobban, mint ma, azzal a különbséggel, hogy a multban legalább látszatonta finomság megvolt rajta, míg ma leplezetlen brutalitással, durva önkennyel tipor el mindent, amely némileg is gatolná munkájában. S ez okozta, hogy a piacokon a vevővel való érintkezés terén oly hallatlan gorombaságokat csapdosnak a szegény vásárlók, különösen pedig a gazdasszonyok fejéhez, hogy aki egyszer végigélvezte a bevasárlás gyönyöreit, annak ugyan elmegyén a kedve hosszú időre attól, hogy újra ki merészellen menni a piacra.

A mi piacunk szinte különleges helyzetben van. Közel 20.000 vevő van kiszolgáltatva annak a néhány száz helybeli és vidéki piaci árusnak, akik válogatott gorombaságokkal fűszerezik az immár szinte megfizethetetlen piaci árakat. A lelkisíngyó gunyának, a durva kifakadásoknak légióit csapdosdák ama szegény vevő fejéhez, aki szerényen, szinte félve merészeli megköszönni ama óhaját, vajjon nem lehetne-e olcsóbban is megkapni a kért élelmiszereket? „Ha nem tetszik, hagyja itt!” „Ingyen nem vinne el a Nassága?” Ezek még szolid megjegyzések, azután következnek ama népies szóvirágok, amelyek reprodukálhatatlannak s amelyeket sem a papiros, sem a

nyomdafesték nem tűr el. Természetes azután, hogy a vásárló közönség ugyancsak óvakodik megsérteni a piac koronázatlan fejedelmét, nehogy fenséges haragjukban a durva szitkok özönét legyen kénytelen elnyelni.

Piaci árusunk háromnegyed része vidéki. Nemcsak Pásztéről és Hatvanból, hanem Jászberényből, sőt Szolnokról is jönnek piaci árusok, mert sehol a piaci rablás olyan szemérmetlenül nem folyik, mint Salgótarjánban. Hallottam, amikor az egyik vidéki árus a következőket mondotta: „Ide Salgótarjánba érdemes eljönni fél napi járóföldnyire is, mert ide bármilyen piszkot, szeméret, rongyot hozzon is az ember, verekednek érte, csak élelmiszer legyen.” S ez már nemcsak a tarjáni piac helyes megítélése, hanem egyuttal városunk vásárló közönségének lelkisíngyó lealázása is. S a dolog tényleg így is van. Meg kell csak nézni egy alkalommal amidőn vidéki kocsi jön be. A vásárló közönség megrohanja s egymást lökdösve, taszigálva, szidva, az árat jóformán meg sem kérdezőve veszi az élelmiszert, vagy gyümölcsöt. Nagyon természetes, hogy az eladó vérszemet kapva olyan árakat kér, amelyek már a lehetetlenséggel határosak. Ez eredményezi azután azt, hogy Salgótarjánban, tehát vidéken, ahol pedig olcsóbbnak kellene lenni, mint a központi nagy városokban: a budapesti áraknál is többet követelnek. Ennek folyamánya azután az is, hogy míg Budapesten 120 koronáért vagonfételben kapni a tojást, nálunk 130 koronát is elkernek érte. Még szemérmetlenebb az a követelés, hogy a közönséges faszederért (faeper) literenkint 200 koronát kérnek, holott békeidőben jóformán még a piacra sem merték hozni, vagy ha akadt mégis olyan aki behozott egy-egy kosárral, 2-4 fillérért kínálta nagy szerényen, szinte restelkedve. A közönséges árpás körte, az apró edeskes, vagy borizú apró alma, amely békében 6-8 fillér volt kilonként, most 600-700 koronáért fogy s szinte kapkodja a közönség, mert rá van utalva, hogy tényleg bármilyen szeméret hozzanak is be: drága pénzen, méregdrágán megvegye.

Egy óriási hibája piacunknak az a körülmény is, hogy a gyümölcsféle legnagyobb részét literrel s nem kilóval mérik. Most tessék elképzelni, hogy az apró körtéből, barackból, ringlóból, szilvából mennyi megy egy literbe. Nagyon természetes, hogy éppen úgy fizetetik meg mint a kilóra adnák. A különbséget azonban a vásárlón hajtják be. Elsem tudjuk képzelni, hogy a különbség naponkint hány százezer koronát tesz ki.

A legnagyobb hibája azonban a salgótarjáni piacnak az, hogy semmiféle hatóság nem törődik az árakkal. Szinte szabadalmazott rablás van a piacon hatóság asszisztencia mellett. Ha az ember valamelyik állámlrendőrt kér fel, azt a választ kapja, kérem az árak megállapítása a város joga és kötelessége. Ha a városbeli hatóságokat kér-

dezi, akkor pedig azt a választ kapja, hogy ez az államrendőrség joga és kötelessége. Így azután a vásárló a két szék közül a pad alá esik, mert egyik hatóság sem törődik a piaci árak óránkint való emelkedésével. Szeretettel kértem, a városi hatóság és az államrendőrség mint hatósági szerv együttesen nem csinálhatna egy kis razzitát a lelketlen s mindenkit kiszípolozó piaci árusok között? Mert az már mégis csak tűrhetetlen állapot, hogy a salgótarjáni piacon eltérőleg a más városok piacától — mindenki olyan árakat követel a behozott — a legtöbbszór selejtes élelmiszerért, amilyen neki jólesik! Amig nagyközönség voltunk, meg voltak a rendes piaci árak állapítva, amióta azonban cimben, rangban és egy jócsomó adóban előléptünk, a piaci árak ellenőrzésével senki nem törődik, rábízván a jó Istenre, aki mindnyájunkról, még a mezők madarairól is gondoskodik. Talán mégsem kellene mindent az egek Urára bízni, hanem a két hatóság erős kézzel, ha kell ökölletl üthetne szét a piaci nadályok között, mert ma-holnap már oda jutunk, hogy nem lesz mi kiszívni belőlünk s ami kevés vérrünk még megmaradt, azt majd adó fejében — amint az jólvevett rendezett tanácsu városu polgároktól illik — fogják tőlünk behajtani.

Az adófizető s az itteni piaca ráutalt polgárság nevében kérem az illetékes hatóságokat, hogy a piaci árak megrendszabályozása terén végre valahára csináljanak egy kis rendet. Kiméltlenül üssenek szét a lelketlen, konjunkturás kufárok között. Ne tartanak attól, hogy a piaci árusok elmaradnak. S ha egy része el is fog maradni, csakis azok lesznek azok, akik eddig félreterve minden tisztességes és becsületes jó érzést, existenciájukat a salgótarjániak kifosztására alapították. Ezek bátran elmaradhatnak. Majd jönnék helyébe olyan jó érzésű árusok, akik mérlegelve a mai idők rettentő gazdasági helyzetét, kevesebb haszonnal, de több emberszeretettel, jóakarattal és belátással fogják élelmiszereiket árulni, ha a főrekvésünkben az eddig közömbös felsőbb hatóságok is támogatni fogják őket.

Kuster Lajos.

HIREK.

Eljegyzés. Mihály Antal a „Népbank” főkönyvelője eljegyezte Vámos Valika urleányt.

Eljegyzés. Szabó Margitkát eljegyezte Vanzsura Lajos városi adólistát.

Az evang. egyház megüresedett lelkesítő állására candidáltak folyó hó 22-től kezdődőleg vasárnaponként tarják meg bemutatkozó beszédeiket a délelőtti Istentiszteletek keretében. Az első bemutatkozó Szücs Sándor magyaróvári lelkesítő, aki folyó 22-én, vasárnap d. e. 8 h. kor től, 10 h. kor

TÁRCA.

A te zsoltárod...

A mámorok lanyar lovagja
A csömörök hidján járok én:
Fölém borul kacér karokkal
A bűnös új bután, feketén.

Keserű izek, kriptaillat,
Kuvikzene, kísértetárvak
Óveznek át s bus homlokomra
Hideg párák sajnálva szállnak.

Unott és szürke minden, minden...
Szaharaszagu a sziv maga,
Rom és homok benne az érzés,
Beduin-sir ott a pálmafa.

A vágyak most mint denevérek
Sötét toronyba szállnak belém,
Toronyváz, születte gerenda:
Az undorok utját járom én.

Hajnalt! hajnalt, penészes idő!
Legelső sugár, hajolj reám!
Aranysugár ezüstugárban:
Valaki biztat: hol vagy Ádám?

Kádár József.

Haragosok.

Irtá: Peitler Gyula.

A Tatra felől már napok óta szürke, fáradt lemondásként szálltak a felhők, melyek mögül halkán, finoman szitált az őszeleji eső. A szél néha játszani kezdett a kopaszodó fák ágaival s az ágakról táncolva hullottak a tócsába a sárga falevelek.

Molnár Kata az alacsony ajtófélfának támaszkodott és nézte az őszirózsás kertet. Aztán el-emerengett a falu felett a messze szürkéségbe, túl a Kárpát ködös ormáin s valahol a galiciai puszták végtelenjén keresett a lelke valakit. Gedő Gyurit, a völgyégyet. Mert akkor már napok óta vad viaskodás folyt Lemberg alatt s a piros színű

tábori lapok nem jöttek egy hét óta. De már csak Tóth Feri, a szüntő postást látni közelegni a felvég felől, hiszen régen elszakított a falu alatt a négyórás vonat. Az hozza a postát. Igaz, hogy meg sem kérdezheti Tóth Feritől vajjon irt-e a Gyuri, mert hiszen haragosok.

Hej, régen volt az!

Szép nyári délutánon, mikor a korcsma udvarán daloltak a lángok a legényekkel és még hirtelen volt a háborúnak. Akkor vette fejébe Tóth Feri, meg a Gedő gyerekek, hogy vagy az egyiké, vagy a másike lesz a Molnár Kata. Nehezen ment a választás és Kata Gedő Gyurit választotta. Törte is azóta a két legény a borsot egymás orra alá, miq egyszerű, mint az ézzenegés, kitért a háboru. Hej, más nótákat daloltak akkor már a legények, mikor Nagyboldogasszony napján ballagtak át a zemplémi határlínyeken, arra messze Galicia felé, Lemberg a. Tóth Feri, meg Gedő Gyuri is a bornyú Jantt marsoltak akkor már észak, egyre és ak fele.

Régen volt! Dörgött, dörgött az ágyú rendületlenül hetekig s halomra hullt akkor a legények eleje. Valahol Tornisov alatt

magyarnyelvű Istentiszteletet tart. Az érdekeltek teljes számban való megjelenését kéri az egyh. elnökség.

Cserkészünnep Balassagyarmaton. Folyó hó 15-én nagy ünnepélyességgel szentelték föl a 17. sz. „Szondi” cserkészcsapat zászlaját. Városunkból Schmidt Jenő bányügyi főtanácsos vezetése mellett megjelentek a baglyasi lövészek, a 35. sz. levante, a 23. gyári és a 9. bányacserkészcsapat. Balassagyarmatra 14-én este fél 9 órakor értek, ahol az autókön érkező küldöttséget Dr. Paczolay várm. főgyógyész fogadta a város szélén, a 18. sz. Lóczy Lajos cserkészcsapat zenekara előtt. Másnap festői felvonulásban gyönyörködött Balassagyarmat népe. A csapatok a tábori miséhez vonultak föl, amelyet Mándoky Sándor ezredes lelkész pontifikált fényes segédlettel. Misa alatt a „Lóczy” zenekar játszott. A szentmise után Mándoky lelkész felszentelte és megáldotta a zászlót, utána a református és ág. ev. egyházak lelkészei is buzditó szavak kíséretében áldották meg a magyar ifjak szent lobogóját. A zászlóanyai tisztséget Dr. Sztranyavszky Sándorné s Madách Emilné urnó töltötte be. A zászlószegek beverését Szcitovszky Béla nemzetgyűlési képviselő kezdi meg, majd Dr. Sztranyavszky Sándor főispán utána pedig Schmidt Jenő bányügyi főtanácsos a baglyasi bányászok, iparosok, polgárok, lövészek és levante nevében üt szegét. A tanyai cserkészek nevében Röder és Horváth parancsnokok ütik be a zászlószeget, rövid, de annál velősebb jellegű kíséretében. A bányügyi főtanácsos mély jelentőségű „Jó szerencsét” köszönetét rendkívül nagy hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Az ünnepség után díszmenetben vonultak el a jelenlévő csapatok az új zászló-előt, amelyet körülvettek a zászlóanya és fényes kísérete. Délben a kaszinó-szállóban 50 területes bankett volt. Délután sport ünnepség, amelyen azonban csapataink nem maradhattak sokáig, mert az indulás ideje érkezett, autókba szállva visszatértek munkahelyeikre. Jól esik látnunk, amikor egy szent eszme érdekében együtt áll a nagy vállalat igazgatója a munkások gyermekeivel, a jövő Magyarország majdan számottevő fiaival.

Bélyeggyűjtők Egyesülete Salgótarjánban. Horváth Géza Hirschgyári igazgató kezdeményezésére városunkban a „Bélyeggyűjtők Egyesülete”, mint a Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének tagja legközelebb meg fog alakulni. A kezdeményező országunk egyik legbuzgóbb és leg hozzáértőbb bélyeggyűjtője, ami az egyesület megalakulására és működésére garanciát nyújt.

Vasuti átjáró. Folyó hó 4-én az államvasutak és a vasuti főfelügyelőség részvételével és a várm. közg. bizottság vezetésével helyszíni eljárás volt a vásártéri új építési terület könnyebb megközelítése céljából a vasuti pályatesten létesítendő ut-át-

járók tárgyában. A bizottság azon egyértelmű megállapodásra jutott, hogy a Zagyvarakodóval szemben egy új átjárónak létesítését feltétlen szükségesnek tartja. A bizottság ily irányú javaslatot tett, mely alkalommal a város képviselői az ut-átjárónak sűrűs és a vasut költségének való létesítését kérték. Megemlítjük még e helyen, hogy a Túrján patak hidja alatt, az uszoda mellett egy gyalogjáró létesítése is engedélyeztetett.

Felhívás. Felhívjuk a volt Salgótarjáni Keresztény Iparosok Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet tagjait, hogy részjegyeiket érvényesítsék és a Salgótarjáni Keresztény Iparosok Kereskedelmi r. t. részvényeire való átcsereles céljából a r. t. irányletelébe leadni szíveskedjenek. A becserelési határidő folyó évi július hó 28-ig. A határidőig benem mutatott részjegyek átcserelési jogukat elvesztik. Az igazgatóság.

Határkiigazítás. Folyó hó 3-án és 4-én sűrű autózás volt észlelhető városunkban és környékén ami a határkiigazító bizottság szorgos működésének volt látható jele. Carrei angol ezredes elnöklelte alatt egy francia, egy olasz és hat cseh megbízottból valamint magyar részről Tánczos altábornagyból álló bizottság végigjárta az egész kiigazítandó határt és elvi megállapodások jöttek létre a határkiigazítás végrehajtására vonatkozólag. Megemlítendő, hogy — sajnos — a Rimamurányi Salgótarján R.-T. nem kapja vissza egész szenterületét és a szénjog tekintetében diplomáciai eljárás lesz folytatva téve, azonban ugyanaz a társulat az erdőjét egészen visszakapja. Somoskő vára továbbra is cseh területen marad.

Mozi hírek. A mostani hét igen jó moziműsort hozott. Szombaton és vasárnap „Fattynak nem akad párja” c. kalandos, humoros jelenetekkel átszótt filmet láthattuk. Hélfőn és kedden a „Papa kedvencében” Jackie Coogan, az aranyos kis csirkefogó csinytevésői neveltették könnyekig a közönséget, majd a „Sátánkarmok” c. fantasztikus film adott alkalmat Bassermannak, hogy kettős szerepében hatalmas színészi alakítást nyújtson. Szerdán és csütörtökön a „Waleszka grófnő, történelmi film és a „Fegyenc gróf” nagyszabású kalandorfilm kerültek bemutatásra. Ma, szombaton és vasárnap az Etna legújabb kitérőéről készült borzalmasan szép felvételeket és az Ohnet regénye után készült „Sergius Panint” adják. Hélfőn és kedden az „Észak országlója” c. Nagy Péter cár családi tragédiáját bemutató film megy. Szerdát és csütörtököt „A szív törvénye” c. Kaliforniában játszót Griffith-film és az angol hirodó foglalja le.

Felülíztettek a máv. segédizstek mulatságán: Kraft Aladár-1000 kor., Vojtassák Sándor, Denovál Gyula, Paulovics Andor 700-700 kor., Maróthy Gyula, Matyugna Zoltán, László László, Godó Lajos, Priska János, Tábódy Elek Béla 500-500 kor., Viágo Péter, Hangrád József, N. N., Staudt

Gyula, Matzka Ferenc, Janik István, Mateidesz József, Guth Géza, Adamis L., Skara Emil, Panczel Ferenc, Kasza József 200-200 kor., Kontur Alajos, Vasas István, Petre József, Dolinczky N., N. N., Mozzaj, Béla, Theisz Károly 100-100 koronát. Hálás köszönettel nyugtazza a fenti adományokat a kör vezetősége.

Gazdaiünnep Losoncon. Folyó évi június hó 29-én Losonc és vidékének kisgazda és földmives társadalmi nagyszabású, demonstratív zászlószentelési ünnepélyt tartott. A felvonulást 200 főből álló magyar ruhás díszes lovasbandérium nyitotta meg. Utána a szekerek beláthatatlan sora következett ezer magyarruhás leánnyal. Rogogós magyar nóták hangjai mellett tancolva vitték a lovak a délcegen ülő magyar ifjakat. A Buzatéren folyt le a zászlószentelési ünnepély, ahol Gallusz Péter rappi r. k. esperes celebrált, míg a többi felekezeti papja bezzéd kíséretében áldotta meg a zászlót. Az ünnepségen a következő himnuszt énekelte a közönség:

Szlovenszkói magyarok Hymnusza.

(Éneklje az egész közönség az ünnepély végeén)

I.

Ránk szakadt az éjszaka, sötétségben járunk,
Egy csillag ragyog csupán, drága magyarságunk
Ezt kövessük hiven mind, ne hagyjuk lehulni,
Ennek útján hajnal int, el fog az éj mulni.

II.

Feszítsük meg a karunk egymást hön szeretve
Teljesül, mit akarunk vállt a vállnak vetve,
Testvér mind, ki tart velünk, bár szlovák vagy német,
Ne lásson már gyermekünk elnyomott rab népet.

III.

Munkára hát sok testvér, minden óra drága,
Mig elérve nincs a cél, jogunk szabadsága,
Vezérelje szeretet, hit, remény szívünket
S Te jóságos Istenünk hallgass meg bennünket.
Tekintsetek ti csüggedők, vagy nemzetközi Losonc felé, ahol a magyarság megnyilvánulása büntetendő cselekmény, ahol a fejével játszik a magyar, ki hazáját szereti, ime a hősök ott vannak, nem pedig itt. Nehezen várjuk, amikor nem üzletszerű hazafiságotokat megköszönhetjük nektek elrabolt testvéreink!

Hiszek egy Istenben!

Hiszek egy hazában!

Hiszek egy isteni örök igazságban!

Hiszek Magyarország feltámadásában!

Tóth Ferinek is a lábába akadt valami muszka golyó s csak elbukott a szántáson. Hazakerült a féllába híján s azóta a falu postása. A többiek meg mentek tovább erdőkn, dűlőutakon, posványok, mocsarak közt Hadffy generális után. A falusiak kikiálltak a kapuba, mint ma Molnár Kata s lesték a hírt, jön-e már bicegve a postás? Különösen ilyenkor, mikor tele volt a levegő valami fojtott, lappangó, vészes bizonytalansággal, mikor csendes estéken, hogya elült a szél, mintha hallani lehetett volna észak felől az ágyumorajlást.

Molnár Kata már másodsor befordult a konyhára megnézni a kakukkos órát, aztán talán megnyugodott, mert csak megtámaszkodott az ajtószaroknak s nézte az esőt.

Tóth Feri pedig már bicegett valahol a kertek alatt. A subája alatt hozta a postát s mintha valami nagy hírrel jönné, sietve húzta falabát az ép után. Nagy hírt hozott, igaz, de közben bosszút forralt a szívében. Mintha sajátmagával beszélgetne. — Megfizetek most neked Molnár Kata. Ahogy egyszer te elbántál velem, úgy én is. Kölcsönkényér visszajár. — Már most nincs, akit

visszavárj. Itt a vöröskeresztes tábori kártya. Odavan már Gedő Gyuri. Elbukott ő is valahol a Kamionkai országút mellett, de én fölkeltem, ő meg ott maradt. Kellte engem a világ csifájul állítanod Molnár Kata? Pedig talán jobban szerettelek, mint az a másik...

Az esőt közben elvitte a szél. A szürke, alkonyuló égen szakadozott felhőrongyok szaladtak s a kopár erdőszélről idehallatszolt a szél orgonája. Tóth Feri meggyorsította lépéseit, csak akkor lassúbbodott meg, mikor Molnár Kata piros kötényűt észrevette az utca másik végén... Gondolkozott. Hogy fogja átadni a hivatalos kártyát s vajjon mit szólna hozzá a Kata? Jajveszkelni fog-e, vagy tán el is ájul?

Összeblúzta a subát s lassan, kimért lépésekkel bicegett a kerítések alatt.

Molnár Kata csak állt a küszöbön s nézte az esőt. Valami reszketésképe borult a testére, mikor meglátta a postást. Vajjon mit kérdezen tőle? Ma kell lenni, úgy érzi egészen biztosan kell lenni levélnek. Megálmodta ő azt már az éjjel. A Tóth Feri arca is milyen különös ma, mintha szólni

akarna valamit. Erre felé is tart részesen az utcán.

Tóth Feri pedig lehajtott fejjel átvágott a sáron a tulsó oldalról. Addigra egészen elkészült a gondolatnival. Most jön a bosszú.

Amint pedig egészen közel ért a Molnárék portájához, fölnezett a Kata szeméibe. Mintha a lány arcán fáradt, álmatlanul töltött éjszakák nyoma látszanék. Olyan ködös, borús ma — ez a máskor vidám arc.

Tóth Feri csak nézte, lassan, ballagón nézte s mikor odaért eléje, megcsuklott a hangja, nyelt egyet, lekapta szemét a földre, aztán megbiccentette a kalapját:

— Adj Isten, Kata! — és tovább ment.

Haragosan belekapott subájába a szél, mintha szúrást érzett volna valahol a szíve táján. Sietett haza. Otthon nyitott tűzhelyajtó mellett olvasgatott valami öreg bibliát az anyja. A tüzes hasábok patogatnak s rőt fényük bevilágította a falusi szobát.

— Mi újság fiam?

— Semmi — szólott csendesen Feri és kivette a vöröskeresztes lapot a suba zsebéből. Mégegyszer megnézte, aztán bedobta a tűzbe...

Munkaközvetítés. Értesítjük a város közönségét, hogy a Budapesti Hatósági Munkaközvetítő Gyűjtőhelyre újabb megerősítést kaptunk. A gyűjtőhely vezetésével Nekám Ervin városi tisztviselő nyílvántartó bizottal meg. Hivatalos órák d. e. 8-10 óráig a városban vezetett hivatali helyiségekben.

Halálos szerencsétlenség történt múlt hó 29-én délután Albertakna mellett. Az autófuvarozásnál alkalmazott Fodor nős sofőr karancsberényi lakos az uton megrekedett autót akarta egy vasrúddal hátulról meglötni, midőn a vasrud másodikpróbalökésnél kiugrott és a szerencsétlen sofőr fejét összenyomta. Azonnal meghalt.

Gonosz tréfa. Folyó hó 5-én este fel 10 tájban Borik József, Milka János és Söle Pál acélgyári alkalmazottak hazafelé mentek. A vasúti átjárón túl a fásorban az út baloldali árokpartján füstölgést vettek észre, melynek okát kutatva Borik József megpiszkálta a sístergő tárgyat, majd tovább indult, alig ért azonban 4—5 lépéssnyire, óriási detonáció reszkettette meg a levegőt. Baj nem történt, visszasiettek a helyszínre s megállapították, hogy az árok oldalába dinamit volt betömve. A cirkáló rendőrfőnök megjelent a helyszínen s az esetről jelentést tett a rendőrkapitányságnak, ahol elrendelték a bűnös után való kutatást, hogy megfelelés esetén elvegye méltó büntetését.

SPORT.

Atlétáink Diósgyőrben.

Északmagyarország atlétikai bajnokságában nagyszerűen szerepeltek. Ma már mi is számottevő tényezők lettünk e kerületben az atlétikában, csak további kitartás, munka és kedv SBTC. s jövőre mi tarjaniak azt hisszük — több atléta bajnokkal fogunk büszkélkedni. A 3 főből álló tarjani csapat szombat, s vasárnapi eredménye-következő: szombaton a 200 m-es síkfutásban 2-ik Szemző (SBTC.) és 3-ik Montág (SBTC.) vasárnap a 100 m-es síkfutásban 2-ik Montág 12 mp. (Standard idő). Távulugrásban 2-ik Szemző 6.04 m. (Standard), hármassugrásban 3-ik Szemző 11.29 m-el. A 400 m. síkfutásban első lett — s így bajnok is — Szemző 57. 4 mp.-el, standard idő alatt. Standard eredménnyel végzett Bolner a súlyban és diszkoszban, azonban mindkettőben 4-ik lett 10.42 illetve 31.70 m-el. Atlétáink 8 standard ponttal előkelő 3-ik helyet vívtak ki Északmagyarország egységei között.

Meg kell még emlékeznünk Északmagyarország uszóversenyéről is, mely Diósgyőrben szép számu közönség előtt jó eredménnyel záródott. Vajjon szegény tarjaniak, mikor lesz meg nektek az az élvezet, hogy a rombadólt uszodát renoválni „fogják”. Milyen jó lenne e rekkenő melegben az uszoda hús vize?

Forgácsi T. C.—Ba. S. E. 2:1

Az eredmény Forgácsi lelkes játéka hű tükre.

Kehrling Béla Göteborghan.

Az olimpiászon első lett a férfi egyes tenniszversenyben, s ugyancsak első lett a férfi párosban is. Partnere svéd játékos volt.

Losonczi M. T. E.—S. S. E. 4:1

Losoncz visszaadta a kölcsönt ugyan a tarjani egyesületnek, azonban e „nagy rekvant” — eredmény legjobb szószólója az, hogy egy pár ismert „vándor fecske” is játszott a SSE. ellen, mint „bennszülött” losonczi. Egyik Szedlacsék (volt SBTC.) másik Guttman (volt Salgó).

Losoncz e kettőn kívül még szerepeltett egy — két „kölcsönkért” játékos is. Így most már érthető a SSE. veresége.

A „Kisterenyi Levente Testező Egyesület” 1923. augusztus 5-én Kisterenyén a Levente sportpályán d. u. 2 órai kezdettel propaganda atlétikai versenyrendez. Versenyszámok: 100, 200, 8000 m-es síkfutás, 4X100 m. staféta, gerely, diszkosz, súlydobás, magas-és távolugrás. Nevezési zárlat 1923. VII. 28-án este 7 óra. Nevezések, valamint a számonkenti és személyenkenti 200 koronás nevezési díj is, Reitzner Agoston Kisterenyei címre küldendő. A versenyen a MASz. szabályai érvényesek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tisztelettel kérjük igen t. előfizetőinket, hogy az elmúlt negyedévi a jövő negyedévi előfizetési díjat beküldeni szíveskedjenek.

I. negyed év — — 450 kor.

II. negyed év — — 900 kor.

Az örülten megráigult papír-árak és nyomdai munkabérek készletnek a kellemlen bejelentésre. Egyuttal tisztelettel kérjük, hogy lapunkat további b. pártfogásukkal támogatni szíveskedjenek.

Xy. A múlt számunkban megjelent „Szocialis szellem” c. hírcsékkel kapcsolatban a következő megjegyzésünk van: akinek nem inge, ne vegye magára; továbbá pedig az, hogy helyreigazító, tisztességes hangu közleménynek mindenkor készséggel helyt adunk! Ilyen durva, modortalan hangu s „köztiszteltetben álló egyén” gondolkozására legkevésbé valló levélről azonban, amely a kommún terrorisztikus hangjára emlékeztet, nem szerzünk tudomást. Egyébként a hírcsék ténylegi adatait panaszos' változatlannal fenntartja.

M. F. H. Versei nem közölhetők, mert bár gondolatai szépek, de verselése gyerekes. Ne kedveltenkedjél el ezért, hanem tartsd meg a téren továbbra is, az idő meghozza majd a sikert.

Középiskolások szüneti oktatását elvállalja tanárjelölt.

Cím a szerkesztőségben.

ABADIE

valódi francia szivarka-papír.

Meghívó.

A „Salgótarjáni Népbank Részv. Társ.” 1922. évi július hó 31-én délután 5 órakor intézetünk saját helyiségében megtartandó

XIV. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. Felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése.
3. Zárszámadosok előterjesztése.
4. Az évi nyereség felosztása.
5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
6. Alaptőke felemelése.
7. Alapszabályok módosítása.
8. Igazgatósági tagok választása.
9. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
10. Alapszabályszerűleg benyújtott indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

Az eredeti zárszámadosok hivatalos helyiségünkben naponta, a délelőtti órákban megtekinthetők.

A közgyűlésen részt venni óhajtok részvényeiket a közgyűlést megelőző 3 nappal pénztárunknál letenni tartoznak.

Indítványok a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal az igazgatósághoz írásban benyújtandók.

Hirdetmény.

A Salgótarjáni Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1923. évi július hó 22-én vasárnap d. u. 3 órakor az acélgyári olvasó egylet nyári helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. — Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1923. évi július hó 29-én vasárnap fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz.

Napirend:

1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadosok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. A felügyelő-bizottság kiegészítése.
7. Netáni indítványok.

1922. évi december hó 31-én a tagok száma 418, üzletrészeinek száma pedig 2690 volt. Az év folyamán belépett 23 tag 199 üzletrésszel, kilépett 3 tag 17 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Salgótarján, 1923. évi július hó 6.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A „Hangya” Salgótarjáni Fogyasztási Szövetkezet tagjainak az 1922. évi december hó 1-ig jegyzett részvények után, folyó év július hó 17-től július hó 31-ig, kedvezményes áron cukrot oszt ki és pedig:

1—5 drb. részjegy után fél kgr.

5—10 „ „ „ 1 kgr.

10—15 „ „ „ 1 és fél kgr.

15—20 „ „ „ 2 kgr.

20-on felüli „ „ „ 2 és fél kgr.-ot

50 százalékos árkedvezménygel.

A kedvezményes cukorra szóló szelvények, ugyancsak a fent említett határidő alatt a — hétfői napok kivételével — Szövetkezet rövidáru üzletében a részjegy könyvecske felmutatása mellett átvehetők.

A drólgár mögött és a Jónásch-telepeu lakók ezen kedvezményes cukor járandóságukat a Jónásch-telepi fióküzletben vehetik csak át, ahol a szelvények is kiválthatók.

Aki ezen idő alatt kedvezményes joggal nem él, ezentul a kedvezményre igényt nem tarthat.

Salgótarján, 1923. július 12.

Az igazgatóság.

o o Leg- o o o
kellemesebb
családi szórakozóhely a
„Tátra”-kert
egész napon át nyitva, naponta meleg villásreggeli és hideg ételek. Különböző italok.
Kitűnő csapolt sör.
Délután 4 órától a „közismert” „RUDAS” zenekar hangversenye.
PONTOS KISZOLGÁLÁS.
A közönség pártfogását kéri
MINAREK
és
KOVÁCS.